

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 9

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

November -Lapkritis, 2002

Rugsėjo 11-tosios minėjimas Lietuvoje

p.palys

Lietuvoje, siaubingoji pasaulį sukrėtusi rugsėjo 11-tosios metinių sukaktis buvo paminėta Vilniaus universiteto, Šventų Jonų (šv. Jono Krykštytojo ir šv. Jono Apaštalo/Evangelisto) bažnyčioje trečiadienį, rugsėjo 11 d. Didelė ir talpi bažnyčia buvo sklidinai užpildyta. Man su žmona atėjus 20 min. prieš, vietos pasirinkimo galimybės buvo labai ribotos.

Lygiai 2:46 val. p.p., skambant bažnyčių varpams, Vilniaus meras Artūras Zuokas kalbėjo: "...Susirinkom prisiminti ir pagerbti tuos žmones, kurie kaip ir mes,

gyveno, džiaugėsi, mylėjo, ir netikėtai bei betiksliai žuvo... Pasaulis jų neužmirš!"

Perskaičius prezidento Valdo Adamkaus atsiųstą žodį (jis tuo laiku buvo išvykęs į JAV), glaudai savo mintis išreiškė Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir keli ambasadoriai, jų tarpe ir Amerikos. Visi kalbėjusieji išreiškė ryžtą, tikėjimą ir viltį, kad nieko panašaus nebespasikartos.

Kukliame programos lapelyje buvo rašoma: "Pasaulio vienybės vizija mūsų vaizduotėje – tai noras suburti visus 2002 m. rugsėjo 11 d., per pirmąsias teroro akto JAV metines. Žmonija susirenka kartu tuo pačiu paros metu išreikšti savo jausmus per giesmes, maldas ir pagerbti tu, kurie žuvo lygiai prieš metus. Mes norime paminėti žuvusiuosius atlikdami didingąjį "Requiem".

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) "Requiem" atlikime dalyvavo: Vilniaus universiteto merginų choras "Virgo", Vilniaus universiteto akademinio choro ir kitų Vilniaus chorų vyrų grupė (choro meno vadovė Rasa Gelgotienė), Vilniaus miesto Savivaldybės Šv. Kristoforo kamerinis orkestras ir solistai - Asta Krikščiūnaitė (sopranas), Inesa Linaburgytė (mezzosopranas), Algirdas Janutas (tenoras) ir Vladas Bagdonas (bosas). Dirigavo prof. Donatas Katkus.

Tenka pastebėti, jog W. A. Mozart, kurdamas "Requiem", jau labai sirgo. Mirė nebesuspėjęs to nuostabaus kūrinio užbaigti. Sakoma, kad paskutinė jo ranka parašyta gaida ir bus to kūrinio "Lacrimosa" dalyje (iš viso "Requiem" susideda iš 12 dalių). "Requiem" užbaigė kompozitorius Franz Xaver Sussmayr (1766-1803). Jis gerai pažinojo Mozart kūrybos stilių (yra buvęs Mozart mokinys), o jo rankraštis irgi buvo labai panašus į Mozart, todėl dabar nelengva atskirti, kurias "Requiem" dalis parašė Mozart, ir kurias užbaigė Sussmayr.

Vilniaus Šventų Jonų bažnyčia

Livykiai Lietuvoje

Visame pasaulyje savo išskirtinumu garsėjančio Kryžių kalno aplinkos tvarkymas kainuos 1,9 mln. litų. Šiaulių raj. savivaldybė parengė sklypo prie Kryžių kalno sutvarkymo projektą. Tai Kryžių kalno rekonstrukcijos ir priemonių jam populiarinti projekto tąsa. Pagal naują projektą numatyta netoli Kryžių kalno įrengti lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikšteles, vandens nuotėkų valymo įrenginius, pastatyti informacinį centrą ir sanitarinės paskirties objektą. Šiaulių rajono savivaldybė projektui įgyvendinti skiria 486 tūkst. litų. Visų projekto investicijų sąmata – 1,9 milijono litų. Projektui pritarė šalies Kultūros ministerija. *Elta*

Balkininkų miestelyje, Molėtų raj., įkurtas vienintelis Lietuvoje Stiklo muziejus. Įkurti šį muziejų sumanė žinomas stiklo specialistas, Kauno technologijos universiteto docentas K. Strazdas. Jau anksčiau, Balkininkuose įkurtos Paveikslų galerijos vadovei D. Grigienei K. Strazdas perdavė savo labai įdomią kolekciją, atspindinčią stiklo gamybos istoriją Lietuvoje. Čia galima pamatyti ir seniausius žibalinų lempų bei šiuolaikinių šviestuvų gaubtus, visokiausių formų ir paskirties indus, kitokius stiklo gaminius. Pramoninio stiklo gaminių rinkinį papildė meninio lygio kolekcija. Iš viso šiuo metu muziejus turi 400 eksponatų. Jų skaičius ateityje augs. Būtiną muziejaus ekspozicijai įrangą savo jėgomis pagamins Dantutė ir Balys Grigai. *BNS*

Nuo šiol Lietuvos alaus gamintojai mielių atliekas veš į Panevėžį – čia atidaryta vienintelė Lietuvoje alaus mielių perdirbimo įmonė "Eko-

produktas". Šį reikšmingą aplinkosaugai projektą įgyvendinti padėjo Ūkio bankas ir Lietuvos aplinkos apsaugos fondas. Per parą bendrovė perdirba 3,040 tonų mielių atliekų ir gauna 1,5 - 3,5 tonų maisto priedų pašarams. Šiuos priedus perka "Master Foods" įmonė, gaminanti maistą katėms, šunims ir kitiems žvėreliams. "Ekoproduktas" savo produkciją eksportuoja į Vokietiją, Olandiją ir Daniją. Netrukus prasišės maisto priedų, tinkančių maisto papildams, gamyba. Iki šiol alaus gamintojai neturėjo kur dėti mielių atliekų, atliekas atiduodavo ūkininkams arba pildavo į laukus. Kiti aludariai atliekas pildavo į sąvartynus. Mielių atliekos perdirbamos modernia vokiška džiovavimo technologine įranga. *Lietuvos žinios*

Naujų asmens dokumentų išdavimą bus galima pradėti jau šiais metais, nors įstatymais numatytas jų įsigaliojimas nuo ateinančių metų sausio 1 dienos. Vidaus reikalų ministerijos teigimu, turimų LR piliečių pasų blankų tikrai užteks iki naujųjų asmens dokumentų išdavimo pradžios. Siekiama visus juos panaudoti, neišmesti – iki bus pradėtas naujų asmens dokumentų išdavimas, pratęsiamas senojo pavyzdžio pasų galiojimo laikas. Asmenims, kuriems nereikia vykti už šalies ribų, išduodamas laikinasis piliečio pažymėjimas. Asmens dokumentų centras įrengtas Žirmūnų mikrorajone, Vilniuje. Šiame centre sumontuota naujų asmens dokumentų išrašymo įranga. Tam tikslui naudojamas šiuo metu pažangiausias lazerinis būdas, o visa eiga atitinka Europos valstybėse taikomus standartus. Senieji LR piliečio pasai į asmens tapatybės korteles bus keičiami laipsniškai, t. y. pasibaigus paso galiojimo laikui, jam tapus netinkamam naudoti, jį pametus ir pan. Asmeniui pageidaujant, bus išduodamas pasas vykti į užsienį. Pasak Migracijos departamento direktoriaus pavaduotojo K. Bučinsko, iš viso šalies migracijos tarnybose įrengtos 256 kompiuterizuotos darbo vietos, kur piliečiai pateiks prašymus išduoti naujuosius asmens doku-

mentus. 6 tokios vietos įrengtos pačiame Migracijos departamente sostinės Šventaragio gatvėje – čia prašymus pateiks užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai ir asmenys, kurie norėtų gauti naujuosius asmens dokumentus skubos tvarka. Tačiau pabrėžiama, kad galiojančio paso, jeigu jame likę pakankamai puslapių vizoms, skubėti keisti į naujus asmens dokumentus neverta. Planuojama, kad šie pasai galios iki 2008 metų gruodžio 31 d. Vyriausybei pateiktame projekte numatyta, kad valstybės rinkliava už asmens tapatybės kortelę būtų 10 litų, už Lietuvos Respublikos pasą, vykstantiems į užsienį, kur reikalinga viza – 60 litų. Paso išdavimas asmenims iki 16 metų kainuotų 30 litų. Finansų ministerija pritarė tokiai nuostatai, nors pateiktuose skaičiavimuose valstybės rinkliava už kortelės išdavimą sudarytų 25 litus, o už paso – 45 litus. LR asmens tapatybės kortelės įstatymas nustato, kad asmens tapatybės kortelė gali būti naudojama vykti į užsienio valstybes, su kuriomis yra sudarytos atitinkamos tarptautinės sutartys. Pasas, kaip kecionės dokumentas, bus reikalingas vykti į valstybes, su kuriomis nepavyks pasiekti atitinkamų susitarimų, ar į kurias vykstant būtina viza.

Elta

Daugiau nei ketvirtadalis lietuvių gyvena vienai šeimai skirtame name, daugiau kaip pusė įsikūrę daugiabučiuose. Statistikų pateiktais praėjusių metų duomenimis, atskiruose namuose gyvena 26% šeimų, 9% turi dalį namo, 59% – butą daugiabučiame name, 6% – kambarį bendrame bute. Asmenine nuosavybe žmoneis priklauso 87% gyvenamųjų patalpų; 3% gyvena būste, priklausančiame valstybei arba organizacijoms, 8% glaudžiasi pas giminačius ar draugus, o 3% nuomoja būstą iš privačių asmenų. Šeimų gyvenamosios patalpos dažniausiai būna dviejų kambarių – taip įsikūrę 40% šeimų. Vieno kambario butą turi 18%, trijų kambarių – 29%, keturių – 9%, penkių ir daugiau kambarių būstą – 4% šeimų. *BNS*

Padėkos dieną

lapkričio 28 d.

Ketvirtosios lapkričio savaitės ketvirtadienį JAV Kongresas paskyrė pastovia data Padėkos diena. Ttai įvyko 1941 m., nors šios šventės tradicija gyvuoja dar nuo 1621 m., kada Plymouth susitelkę ateiviai po

pirmų vargo metų atvykus į Ameriką, derlių nuėmę, surengė šventę. Gubernatorius šią šventę patvirtino, o visai Amerikai ją paskelbė pirmasis prezidentas George Washington 1789 m. lapkričio 6 d.

Pirmųjų Padėkos dienos įkvėpėjų ir šventusiųjų ją laikais ši šventė turėjo religinį pagrindą, liudydama žmogaus ryšį su Apvaizda. Ką žmogus laimėjo, jis jautė, tai buvo ne tik jo kruvino darbo vaisius, bet ir Apvaizdos palaiminimas. Dabartinėje Amerikoje tas ryšio su Apvaizda pojūtis yra išblukintas. Išlikusioje Padėkos dienos tradicijoje sustiprėjo kita prasmė – šeimos narių vienybės pojūtis. Tą dieną visi šeimos nariai susirenka prie tradicinių kalakuto vaisių.

Padėka yra rečiau pasitaikęs santykis tarp žmogaus ir Apvaizdos. Dažnesnis yra prašymo, maldos ryšys. Padėka yra kilnesnis, mažiau egoistiškas santykis. Tiesa, esama visokių padėkų. Tai priklauso nuo to, kas ir kaip supranta gyvenimo vertybes. Buvo toks, kuris dėkojo, kad jis vyras, ne moteris; buvo toks, kuris dėkojo, kad jis baltas, ne juodas. Šios šventės įkvėpėjų padėka buvo kilnesnė – jie dėkojo Viešpačiui už derlių, už saugumą.

Amerikoje gyvenantis lietuvis gali turėti daugiau motyvų padėkai. Jis nuoširdžiai gali tarti:

- Dėkoju Apvaizdai, kad leido man būti vienu iš tų, kurie pakliuvo į šią žemę. Dėkoju labiausiai už laisvę ir gerbūvį, kokių neturi ar neturėjo dauguma mano artimųjų.

- Dėkoju, kad šiame krašte, kur yra tiek pavojų virsti savanaudžiu, leista man išlikti ištikimam savo tėvų tradicijoms ir savo broliams tėvynėje.

- Dėkoju ir už tai, kad mano šeimoje išlaikytas tėvų tylus pasididžiavimas vaikais, vaikų pagarba tėvams, ir už tai, kad tėvai sudarė vaikams sąlygas išeiti mokslus ir pakilti gyvenimo laiptais aukštin.

Tai padėka ne tik Atvaizdai. Padėkos jausmas sieja mus ir su tautiečių mažuma, su tais, kurie aukoja savo jėgas už mus, už mūsų vaikų mokymą, už atsidūrusių varge gelbėjimą, už tėvynės laisvę.

Padėkos ryšys sieja mus ir su tomis valstybėmis, kurios išpažįsta teisę, teisingumą ir tuo labiau vadovaujasi, nei politinė svetimų žmonių ir svetimų žemių prekyba. Padėka toms valstybėms bei vyriausybėms, kurios, gerbdamos savo valstybės teises, pagerbė mūsų kovą už laisvę.

Padėka Apvaizdai, vienas kitam, vyriausybėms galbūt labiau mus sujungs nei prašymai, kritikos žodžiai ar rūstus piktžodžiavimas. Ir jei padėkos diena paskatins ką susimąstyti apie padėkos reikšmę, pajusti savo širdyse tikros padėkos jausmus, tas pajus ir daugiau ramybės, taikos ir optimizmo ateičiai. Padėkos diena yra daugiau nei tik kalakuto vaisių diena.

Išplėsta ROŽINIO malda

Š. M. spalio 16 d., pradėdamas 25-tuosius pontifikato metus, popiežius Jonas Paulius II paskelbė Rožinio maldos metus nuo 2002 m. spalio mėn. iki 2003 m. spalio mėn. Šv. Petro aikštėje vykusioje bendroje audiencijoje popiežius šia proga paskelbė apaštališkąjį laišką *Rosarium Virginis Mariae*. Jis taip pat išplėtė tradicinę Rožinio maldą dar viena dalimi. Iki šiol tradiciniai žinomas Džiaugsmingąją, Sopulingąją ir Garbingąją Rožinio dalis papildė Šviesos dalimi su šiomis paslaptimis: 1. Krikštas Jordane. 2. Apsireiškimasis Kanos vestuvėse. 3. Dievo Karalystės skelbimas raginant atsiversiti. 4. Atsimainymas. 5. Eucharistijos įsteigimas.

Cia pateikiame ir Rožinio pirmųjų trijų dalių paslaptis. *Džiaugsmingoji dalis*: 1. Apreiškimas Švč. Mergelei Marijai. 2. Aplankymas šv. Elžbietos. 3. Jėzaus gimimas. 4. Jėzaus paaukojimas. 5. Jėzaus atradimas bažnyčioje. *Sopulingoji dalis*: 1. Malda Alyvų darželyje. 2. Jėzaus plakimas. 3. Jėzaus erkščiais vainikavimas. 4. Kryžiaus nešimas. 5. Kalimas prie kryžiaus. *Garbingoji dalis*: 1. Jėzaus prisikėlimas iš numirusiųjų. 2. Jėzaus įžengimas į dangų. 3. Švč. Dvasios atsiuntimas. 4. Švč. Marijos į dangų ėmimas. 5. Švč. Marijos apvainikavimas.

Lietuvos Vyskupų konferencijos plenarinis posėdis įvyko š. m. spalio 23-25 d. Trinapolio rekolekcijų namuose Vilniuje. Tarp kitų sprendimų buvo nutarta Rožinio dalių pavadinimus pakeisti daiktavardine forma: Džiaugsmo, Šviesos, Kančios ir Garbės. Nutarta anksčiau vartotą žodį "paslaptis" pakeisti žodžiu "slėpinys", kad tiksliau kalbine prasme išreikšti teologinį skirtumą tarp lotynų kalbos žodžių "secretum" ir "mysterium". Šis terminas jau yra naudojamas teologinėje literatūroje.

Red.

AMERIKOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės narių metinis seimas įvyko š. m. spalio 14-15 d. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno patalpose, Putnam, CT. Ilgametis organizacijos pirmininkas prel. Albertas Kontautas atidarė seimą ir tolimesnį vadovavimą perdavė kun. Zenonui Smilgai. Dalyvavo 15 narių, jų tarpe vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, ir svečias vyskupas Eugenijus Bartulis, Šiaulių vyskupijos ordinaras. Kun. Rapolas Krasauskas, sekretorius, perskaitė pereitų metų susirinkimo išsamų protokolą. Pirm. prel. A. Kontautas apžvelgė praėjusių metų veiklą. Vysk. P. Baltakis, OFM, kalbėjo apie išeivijos lietuvių katalikų sielovadą; priminė, kad išeivijoje lietuviškos parapijos mažėja. Iš likusių Amerikoje 70 lietuviškų parapijų lietuviškos pamaldos vyksta tik 21 bažnyčioje; paskutiniaisiais metais 5 lietuviškos parapijos buvo sujungtos su vietinėmis arba uždarytos. Yra didelis trūkumas lietuvių kunigų. Iš Lietuvos talkina 12 kunigų, iš kurių 3 yra pranciškonai ir 2 jėzuitai. Išeivijoje prieauglis naujų kunigų yra mažas. Tik vienas klierikas iš Argentinos ir du klierikai pranciškonai iš Lietuvos.

Naujoji lietuvių imigrantų banga neįsijungia į lietuviškas parapijas, nes "užtenka tikėti Dievu".

Tėv. Stanislovas Zaraukas (Azaro), OP, teologijos profesorius Providence, RI, ir dominikonų ordino atgaivintojas Lietuvoje, buvęs Dominikonų generalinis vikaras Lietuvai, Latvijai, Estijai ir Baltarusijai, kalbėjo tema: "Amerikos lietuvių kunigo įspūdžiai apie katalikų Bažnyčią dabartinėje Lietuvoje". Buvo pateikta eilė teigiamų ir neigiamų palyginimų lietuvių amerikiečio kunigo supratimu. Sekė įdomios diskusijos.

Sekančią dieną, spalio 15, vyskupas Eugenijus Bartulis kalbėjo tema "Bažnyčios rūpesčiai dabartinėje Lietuvoje". Čia keletas minčių: Lie-

tuvos gyventojų moralinė padėtis kol kas neina gėryn. Kriminaliniai nusikaltimai vis dar didėja. Juos vykdo net paaugliai. Per praėjusius metus įvyko 378 žmogžudystės.

Bažnyčiose žmonių nedaugėja. Santuokos sumažėjo. Jaunimas nenori tuoktis bažnyčiose, nei civiliai. Priimta gyventi susidėjus, nes tokią partnerystę pripažįsta kaip legalią šeimą. Žmonės neskaito katalikiškos spaudos, iš dalies dėl to, kad ji yra brangi. Vaikus krikštija apie 85 procentai. Retai kas eina prie sakramentų, bet visi nori būti palaidoti su kunigu. Per paskutinę apklausą 83,3 procentai pasisakė esą katalikai. Planuojama akcija, kad kunigai aplankytų visas šeimas savo parapijose. Pradedama organizuoti "sudužusių šeimų" būrelius. Šiaulių vyskupija turi 67 parapijas, bet tik

53 kunigus. Kauno seminarijoje studijuoja 23 klierikai, kurių išlaidos kainuoja po 1,500 US dolerių metams. Šiais metais įstojo 3 nauji kandidatai. Kaimuose kunigai skursto, nes sekmadienių rinkliavose gaunama tik 30-40 litų. Iš jų reikia mokėti vargonininko ir namų priežiūros algas. Mišių stipendijų mažai. Nedaug pajamų ir iš laidotuvių bei kitų šaltinių.

Vyskupas E. Bartulis yra kariuomenės ordinaras, turi 15 kapelionų. Gera proga prieiti prie jaunų vyrų ir duoti jiems religinį auklėjimą. Šv. Ignaco bažnyčia Vilniuje perduota kariuomenei.

Pasibaigus Kunigų Vienybės seimui, prasidėjo kunigų rekolekcijos, kurias pravedė vyskupas Eugenijus Bartulis, Šiaulių vyskupijos ordinaras. Rekolekcijos tęsėsi iki spalio 18 d. ir baigėsi pietumis. Dalyviai buvo dėkingi seselėms už draugišką priėmimą, patalpas ir gerą maistą, o organizatoriams – už dvasinį atsinaujinimą.

T. Pr. G.

Kunigų rekolekcijų dalyviai (iš k.): pirmoje eilėje - prel. A. Kontautas, vysk. P.A. Baltakis, OFM, vysk. E. Bartulis, pravedęs rekolekcijas, Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM; antroje eilėje - kun. Z. Smilga, kun. R. Krasauskas, kun. J. Rikteraitis, kun. A. Pupšys; trečioje eilėje - Tėv. A. Grabnickas, OFM, kun. V. Volertas, Tėv. J. Petrauskas, MIC, kun. A. Klimanskis, prel. A. Bertašius, Tėv. J. Duoba, MIC, Tėv. A. Kulbis, OSM, kun. M. Čyvas.

JAV LB Tarybos posėdis

Rugsėjo 20-22 d. Washington, DC, Marriott viešbutyje vyko JAV Lietuvių Bendruomenės XVI Tarybos trečioji sesija. Joje dalyvavo apie 70 žmonių - Tarybos nariai, LB apylinkių pirmininkai, svečiai. Darbą sesijos dalyviai pradėjo rugsėjo 20 d., penktadienį, ryto konferencija JAV Senato rūmuose, kurią vedė JAV LB Tarybos prezidento pirmininkė Regina Narušienė. Susirinkusius sveikino JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys, LR ambasadorius Vygaudas Ušackas. Iš konferencijos dalyvių buvo sudaryta delegacija, kurios tikslas buvo lankyti savo senatorius ir kongreso narius jų raštinėse, susitikti su jų štabų darbuotojais bei padėkoti Amerikos valdžios atstovams už Lietuvos ir kitų kraštų rėmimą kelyje į NATO, Senato nariams - už dalyvavimą balsavime remiant "Freedom Consolidation Act" Senate.

Kitas tos dienos renginys buvo apsilankymas *Holocaust Memorial Museum*, kur JAV LB delegacija įteikė angliškai išleistą Daliaus Kuodytės knygą apie žydų gelbėjimą Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metu, ir apžiūrėjo muziejaus ekspoziciją.

Po pietų JAV LB Tarybos nariai dalyvavo parodos "Lietuvos gintaras" atidaryme. Parodą rengė Kultūros taryba ir Lietuvos ambasada, bei Gintaro muziejų savininkai Vilniuje ir Nidoje Virginija ir Kazimieras Mizgiriai.

Po parodos visi vyko į priėmimą Lietuvos ambasadoje, kur ambasadorius V. Ušackas iškilmingai įteikė Lietuvos valstybės apdovanojimus humanitarinės pagalbos Lietuvai pradininkui ir teikėjui Ernestui C. Rascauskui - Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžių; JAV LB veikėjui Algimantui Gureckui - Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžių.

Rugsėjo 21 d., šeštadienį, JAV LB Tarybos sesija prasidėjo vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, invokacija. Buvo pagerbti mirusieji Tarybos nariai, prisimintas Tautos dainius Bernardas Brazdžionis. Konferencijos dalyvius sveikino JAV LB Washingtono apylinkės pirm. Rūta Kalvaitytė-Skučienė, PLB vicepirm. Algis Rugienius, JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, ambasadorius V. Ušackas.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys apžvelgė metų veiklą, informavo apie gerus poslinkius New Yorko Kultūros Židinio istorijoje, buvo paliesta trečiosios išievių bangos išiliejimo, tautinių, religinių židinių išlaikymo bei stiprinimo problemos,

padėkota Lietuvių Fondui.

Visi kiti Krašto Valdybos nariai pateikė pranešimus apie metinę veiklą savo srityse. Patvirtinta nauja Krašto valdybos vicepirmininkė trečiosios bangos reikalams Sigita Šimkuvienė, New Haven, CT (*jūs trumpą biografiją žiūrėkite psl.6 - red.*).

Po to vyko diskusijos, kurių metų buvo iškelta būtinybė sustiprinti darbą su naujai atvykstančiais, pasidžiaugta sustiprėjusiu sporto judėjimu rytinėje pakrantėje, žurnalo "Pasaulio lietuvis" darbu, išklausyta E. Kulikausko informacija apie Valdovų rūmų atstatymo darbus, atžymėtas JAV LB - didžiausios ir stipriausios narės PLB indėlis.

Išklausytas Garbės teismo (pirm. A. Polikaitis), Kontrolės komisijos (pirm. J. Polikaitis) pranešimai, vyko ilga diskusija dėl bendros LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos tolesnės veiklos ir įstatų.

Iškilminga vakarienė įvyko Marriott viešbučio pokylių salėje. Joje dalyvavo tokie iškilūs žmonės kaip JAV Kongreso narys J. Simkus, LR kariuomenės vadas J. Kronkaitis, Lenkijos ambasadorius JAV P. Grudzinski. Simboliniu Gintaro ordinu buvo apdovanotas JAV Nacionalinės saugumo tarybos vyriausiasis direktorius bei specialusis prez. Bush asistentas D. Fried. Lietuvos prezidento įpareigojimą įvykdė ambas. V. Ušackas, įteikdamas Gedimino ordino Riterio kryžių Marijai Remienei, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkei. Gen. J. Kronkaitis kariuomenės apdovanojimą įteikė A. Garsiui. Lietuvių Bendruomenės padėką gavo žurnalas "Bridges", kurį redaguoja R. Ardytė-Juškienė. Visiems susirinkusiems koncertavo dainininkė N. Kasparienė.

Rugsėjo 22 d., sekmadienį, įvyko Šv. Mišios, kurias aukėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir kun. Vaidotas Labašauskas. Po to buvo pristatytos rezoliucijos, vyko diskusijos dėl jų priėmimo, pasisakė apylinkių pirmininkai, buvo tartasi dėl kito tarybos posėdžio vietos, dėl kurios dar neapsispręsta.

Sigita Šimkuvienė

Gintaro parodos atidaryme (iš k.): LR ambasadorius JAV V. Ušackas, JAV LB Kultūros tarybos pirmin. M. Remienė, JAV LB Tarybos prezidento pirm. R. Narušienė, gintaro kolekcijos savininkai V. ir K. Mizgiriai, L. Ušackienė ir JAV LB Krašto valdybos pirm. A. Gečys

Worcester, MA

Labdarai skirtas renginys

Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos Putname rėmėjai spalio 6 d. Maironio parke suruošė pietus ir koncertą paremti seselių darbams.

Koncertą išpildė Bostono vyrų kvartetas: Bronius Banaitis, Helmutas Lingertaitis, Norbertas Lingertaitis, Gintas Simonaitis, vadovė - Daiva Navickienė.

Visus svečius trumpu žodžiu pasveikino ir programai vadovavo Rėmėjų skyriaus pirm. Teresė Adomavičienė. Invokaciją prieš pradėdant valgyti pietus sukalbėjo seselių kapelionas kun. Vytautas Gedvainis.

Pasistiprinus skaniais rėmėjų paruoštais pietums, seselių atvežta lietuviška rugine duonele ir pyragais, kvartetas su daina "Tėvynė Lietuva – brangi šalie prie Nemuno krantų, gyvuok laisva, graži gėlė piliakalnių šventų..." pradėjo koncertą. Gražiomis dainomis, įpindami ir vaidybinio meno, kurio jiems netrūko, atlikėjai linksmino auditoriją, su pertraukėlėmis, per kurias atgaivindavo savo "stygas" vandenėliu... Kiekviena daina buvo auditorijos palydėta plojimais ir ovacijomis. Po paskutinės dainos "Subatos vakarėli", kiekvienam kvarteto vyrui prie švarko atlapo Aldona Jakniūnaitė prisegė baltą gvazdiką, o vadovei Daivai Navickienei Irena Markevičienė prisegė raudoną rožių puokštelę. Bisui kvartetas drauge su auditorija sudainavo "Skinsiu tau raudoną rožę..." ir "Žemė Lietuvos ažuolai žaliuos..."

Šiame gražiame renginyje dalyvavo ne tik vietos, bet aplinkinių telkinių lietuviai, atvykę iš Bostono, o ką bekalbėti apie nepavargstančiuosius iš Providence, RI, lietuvius. Jie daugelį metų su dovanomis atvyksta į kiekvieną Vienuolijos darbams paremti ruošiamą renginį.

Žodį tarė seselių kapelionas kun. V. Gedvainis, neseniai atvykęs iš Lietuvos. Buvo malonu ir jam, ir mums lietuviams, su juo susipažinti.

Iš Putnamo dalyvavo Matulaičio slaugos namų kapelionas kun. dr. Rapolas Krasauskas, prelatas Antanas Bertašius, prof. Česlovas Masaitis, filmuotojas J. Bružas; seselės – provincijolė Paulė, Oliveta ir Judita. Atsilankė Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Ričardas Jakubauskas ir kun. Alfonsas Volungis.

Renginį ruošiant, daugiausia darbo ir triūso įdėjo moterys ir merginos. Jų yra ištisa eilė. Paminėsiu tik tas, kurios dirbo virtuvėje ruošdamos pietus: Aldona Brantienė, Elena Černienė, Irena Juodaitienė, Vanda Lescord, Irena Markevičienė, Elena Nalivaikienė, Vanda Ramonienė, Irena Savickienė.

Seselių vienuolynas ir jų graži sodyba - tai mūsų antrieji namai. Mes mylime seseles. Visada remiame ir remsime jų kilniuosius darbus, kurių jos apsiečiai turi Amerikoje ir Tėvynėje Lietuvoje.

Janina Miliuskiene

Po koncerto, įvykusio spalio 6 d. Maironio parke, Nek. Marijos Prasidėjimo vienuolijos darbams paremti, seselių kapelionas kun. Vytautas Gedvainis gražiu suvenyru, atsivežtu iš Lietuvos, apdovanojo Rėmėjų sk. pirm. Teresę Adomavičienę

Sigita Šimkuvienė

Sigita Šimkuvienė JAV LB XVI Tarybos sesijos nutarimu buvo pakviesta užimti LB Krašto valdybos vicepirminkės pareigas – atstovauti "trečiosios bangos" imigrantų reikalus. Sveikiname ir džiaugiamės, kad "Darbininko" korespondentė buvo taip iškiliai pagerbta. Norėdami su ja supažindinti mūsų skaitytojus, čia leidžiame jai pačiai pasisakyti apie save.

"Amerikoje esu jau antri metai. Gyvenu New Havene, CT, kur nemažai trečios bangos lietuvių. Lietuvoje esu baigusi pedagogikos-psichologijos mokslus. Dirbau vyr. mokytoja. Esu aukštaitė, nutekėjusi į Tauragę. Esu našlė, turiu dvi dukteris, kurių viena studijuoja čia, Amerikoje. Kita gyvena su mama Lietuvoje. Aš čia dirbu statybose "kontraktore", kartais dirbu iki 10 valandų per dieną. Todėl kultūriniam veikimui, kurį labai mėgstu, lieka nedaug laiko, o korespondencijų rašymui – naktys".

Rytų pakraštyje ji dalyvauja sporte, kultūrinėje veikloje ir sumaniai bendradarbiauja su antrosios bangos imigrantais, įsijungdama į lietuvių kultūrinę ir visuomeninę veiklą. Dar kartą sveikiname Sigitą Šimkuvienę ir didžiuojamės jos atsiekimais. **Red.**

LK Religinės Šalpos metinis narių susirinkimas

LK Religinės Šalpos narių metinio susirinkimo dalyviai (iš k.): sėdi - ses. E. Lukošius, V. Jankauskienė, vysk. P. A. Baltakis, OFM, vysk. E. Bartulis, prel. A. Kontautas, ses. P. Savickaitė; stovi - Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM, Rūta Gudėlienė, I. Laucienė, kun. Steponas Žukas, kun. V. Gedvainis, kun. S. Zarauskas, OP, ir R. Drazdauskas

Š. m. spalio 13 d. Nekalto Prasidėjimo Švč. Marijos seserų vienuolyne Putnam, CT, įvyko Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis narių susirinkimas. Šv. Mišios buvo aukotos 11 val. ryto vienuolyno koplyčioje. Po pietų susirinkimas buvo pradėtas 2 valandą. Prieš pat susirinkimą LKRŠ reikalų vedėja Vida Jankauskienė pasveikino vyskupą Paulių A. Baltakį, OFM, jo kunigystės 50 metų sukakties proga ir įteikė puokštę rožių, o Tarybos narė Ilona Laucienė įteikė gražų sveikinimą su dovanomis. Vyskupas, priimdamas gėles ir sveikinimą, pastebėjo, kad dalyvių tarpe yra dar du sukaktuvinkai, atšventę 65 metų kunigystės jubiliejų – tai prel. Antanas Bertašius ir kunigas Rapolas Krasauskas. Su jais vyskupas pasidalino gėlėmis.

Susirinkimas buvo pradėtas vysk. P. A. Baltakio, OFM, malda. Tolimesniam susirinkimo vadovavimui pakvietė prel. Albertą Kontautą. Tada vyskupas trumpai apžvelgė praėjusių metų Šalpos veiklą. Paminėjo, kad dėl bendros Amerikos ekonominės krizės didžiosios aukotojų organizacijos yra sumažinusios savo duokles. Križė labiausiai palietė dar vos pradėtą veikti kardinolo Sladkevičiaus fondą. Būtina ieškoti priemonių jo padidinimui.

Sekretoriui R. Drazdauskui perskaičius praėjusių metų susirinkimo protokolą, jis buvo priimtas be pataisymų. Iždininkui kun. Vytautui Volertui negalėjus dalyvauti susirinkime, jo paruoštą finansinį pranešimą perskaitė Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM.

Dabartinį LKRŠ stovį, įvairios veiklos eigą ir užsimojimus savo išsamiaame pranešime pristatė LKRŠ reikalų vedėja Vida Jankauskienė. Paaiškėjo, kad Šalpos globoje yra 616,000 dol. specialiuose fonduose aukotojų

nurodytiems tikslams. Šiemet išmokėtos stipendijos 48-iesiems studentams po 300 dol. kiekvienam. Yra dar 120 prašymų, kuriuos bus galima patenkinti iš turimų stipendijų fondų. Praėjusiais metais į APPLE (*American Professional Partnership for Lithuanian Education*) mokytojų kursus Lietuvoje buvo pasiūti 5 dėstytojai. Kiekvienais metais lėšų sukėlimui yra organizuojama loterija. Šiemet ji davė 12,000 dol. pelno. Į Lietuvą buvo išsiųsta 300 siuntinių su įvairia pagalba. Įsitikinta, kad ten pagerėjo tikslesnis siunčiamos pagalbos išdalinimas.

Po pertraukos žodį tarė Šiaulių vyskupas ordinaras Eugenijus Bartulis. Savo įspūdžiais iš kelionės į Lietuvą pasidalino Šalpos įgaliotinė Ilona Laucienė, kuri ten susipažįsta, kaip yra panaudojama gaunama parama. Ji taip pat apibūdino APPLE kursų įtaką Lietuvos švietimo plotnėje ir paramos reikalingumą neįgalųjų vaikų vasaros stovyklai.

Susirinkimas užbaigtas vyskupo E. Bartulio malda.

Po vakarienės įvyko naujos Direktorių tarybos posėdis ir pasidalinta pareigomis. Naujos Direktorių tarybos sąstatas: vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, - pirmininkas; Tėv. Placidus Barius, OFM; Romualdas Drazdauskas – protokolų sekretorius; Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM; Rūta Gudėlienė – personalo komiteto pirmininkė; Ina Gvildienė; kun. Ričardas Jakubauskas; prel. Albertas Kontautas – vicepirmininkas; Ilona Laucienė – įgaliotinė lietuviškiems reikalams; ses. Eugenija Lukošius – vicepirmininkė; Vita Matusaitienė – nominacijų komiteto pirmininkė; kun. Jonas Rikteraitis; kun. Vytautas Volertas – iždininkas; Tėv. Stanley Zarauskas (Azaro), OP; kun. Steponas Žukas.

T. Pr. G.

Kun. Vytautas Pikturna

DACHAU

7

(pradžia nr. 2)

Stengiausi, kad bent kai kurie iš jų galėtų pasilikti Dachau stovykloje, kur tada būčiau galėjęs jiems bent menkniekiais padėti. Be to, čia jiems ir bent kiek linksniau būtų, nes Dachau stovykloje buvome keletas nuo seniau sėdinčių lietuvių. Deja, visos mano pastangos nuėjo niekais. Maždaug po dviejų savaitių visus juos (išskyrus tuos, kurie šaltkalviais įsirašė ir ligoninėn pateko) išvežė į Mathauseno koncentracijos stovyklą. Vėliau patyriau, kad iš ten juos pasiuntė į kitą, mažesnę lagerį, Mathauseno stovyklos filialą, kur juos pristatė tunelių kasti. Karui pasibaigus, Munchene sutikau vieną iš anų vyrų, kuris papasakojo, kad iš viso ano lietuvių būrio tik du teišliko gyvi, o visi kiti mirė nuo bado ir sunkaus darbo...

Mirė keletas ir Dachau stovykloje: Kavaliauskas iš Vendžiogalos, Matijošaitis Jonas iš Prienų, Kubilius, Gedvila (abu žemaičiai nuo Rietavo), Paukštys iš Kretingos (kilęs iš Suvalkų)... Amžiną atilsį duok jiems, Viešpatie!... Gaila buvo skirtis su broliais lietuviais, kuriems bejėgiai buvome padėti, juos nuo bado gelbėti. Ne liga, bet badas juos sunaikino...

Taip! Baisus buvo tas Dachau! Baisūs buvo transportai iš vieno pragaro į kitą!

Ryšium su tais transportais vėl man prisiminė anas čigonas K. K., su kuriuo vienoj komandoj teko dirbti, apie kurį jau anksčiau esu minėjęs. Jis irgi nežmoniškai tų transportų bijojo. Niekam nesisakydavo, kad jis čigonas esąs, o visiems dėdavosi vokiečiu. Savo vokiškumą ypatingai stipriai užaccentuodavo, kada reikdavo geresnę darbą gauti arba nuo transportų išsisukti – mat, vokiečius ne taip smarkiai į tuos transportus bekišdavo.

Kartą, bedirbant mums geležinkelio stoty, atvažiavo vienas civilis vokiečių ir Dachau stovyklos "Arbeitsamto" viršininkas (vienas SS-as). Tada rinko jie šaltkalvius, kurie buvo reikalingi vienam fabrike. Tiek mes, tiek anas čigonas manė, kad čia vėl kokiam transportui renka žmones. Bijojom visi. Čigonas vėl prisiminė savo svariausią apsigynimo argumentą – vokiškumą. Prie mūsų

prieš "Arbeitsamto" viršininkas klausė kiekvieną: "Was bist du von Beruf?" (koks tavo amatas?) Vienas sakė, kad jis esąs siuvėjas, kitas – mokinytis, trečias – kunigas ir t.t. Priėjo eilė ir prie čigono. Ir jo klausė: "Was bist du von Beruf?" Šis gi, pilnas baimės, atsistojo ramiai, sumušė kulnėmis, nusiėmė kepurę ir tuoj pat atšovė: "Deutscher". Žinoma, kad už žioplumą tuoj pat gavo ausų. Mes gi vos galėjome susilaikyti nuo juoko.

Medicininiai bandymai Dachau stovykloje

Daugybę žmonių kitan pasaulin nuvarė įvairūs vokiečių "mokslininkų" medicininiai bandymai, kuriems panaudodavo ne triušius, žiurkes ar jūros kiaulytes, bet sveikus vyrus, kurie turėjo aukoti savo sveikatą ir gyvybę vokiečių mokslui.

Dachau koncentracijos stovykloje buvo kelios tokios biocheminės stotys, kuriose įvairių bandymų metu mirė šimtai žmonių.

1942 m. birželio mėn. susirgau angina. Stovyklos daktarai tuoj pat priėmė mane stovyklos ligoninėn, nes įtarė mane difteritu sergant. Po trijų savaitių mane iš ten išrašė. Visą savaitę turėjau dar pasilikti barake ir negalėjau dirban eiti.

Tuo metu vieną gražią birželio mėn. dieną duodamas įsakymas visiems stovyklos ribose be darbo esantiems žmonėms susirinkti aikštėn. Neiti ar kur nors pasislėpti buvo beveik neįmanoma. Tam reikėjo ypač gerą bloko viršininko akį turėti. Iš antros pusės imant, aš dar nesiorientavau visose koncentracijos stovyklos gyvenimo situacijose ir pavojuose. Ėjau tad aikštėn visai ramus. Maniau, kad čia tik kokiems nors darbams rinko žmones.

Aikštėn suvarė šimtus žmonių, kurie dėl kurių nors priežasčių negalėjo tą dieną išeiti į darbą. Tuoj pat čia atėjo ir vienas SS gydytojas su keliais raštininkais. Gydytojas akimis peržvelgė kiekvieną iš eilės ir vienus statė kairėn pusėn, o kitus dešinėn. Dar neaišku buvo, kurion pusėn geriau pakliūti. Raštininkai surašė dešinėje pusėje stovinčiųjų pavardes, numerius ir bloko numerį. Patekau ir aš ton dešiniojon pusėn. Kairėje pusėje stovėjusius paleido atgal į blokus, o mus nuvedė "revyran" (ligoninėn). Manėme – tikrai kurin nors darban mus ima. Bet kai mums pradėjo iš ausies kraują imti ir tikrinti, supratome, kad tokie dalykai nieko bendro su darbu neturi. Patikrino ir širdį su plaučiais. Pasiliko tik visai sveikus vyrus, o kitus siuntė į "namus". Pasilikusiuosius nuvedė į ligoninės laboratoriją, kur ant durų buvo užrašyta "Maliarijos bandymų stotis". Dabar jau galutinai mums paaiškėjo, kur mes patekom.

Čia radome žilą senį, kuris, kaip vėliau sužinojome, buvo prof. Claus Schilling iš Muncheno. Vieniems jis į kraujo gyslas įleido kažkokio skysčio, o kitus nuvedė į gretimą kambarį, kur buvo visokių uodų auginama. Juos reikėjo sveikų žmonių kraują penėti. Tam tikslui dažnai rinkdavo sveikus žmones, kurie nusivilkę turėdavo tarp apnuogintų šlaunų laikyti iš labai tankaus tinkelio padarytą narvelį, kuriame buvo keliasdešimt uodų. Pro tinkelio mažytes skylutes uodai įsisiurbdavo į šlaunis ir gerda-

vo kraują. Taip išaugintus uodus prileisdavo prie maliarija sergančio žmogaus. – Po to tuos uodus duodavo sveikam žmogui, kurs tokiu uodų igėlimu būdavo apkrečiamas maliarija. Taip ir mano draugus tą dieną apkrėtė ta liga. Man gi kažkokių skysčių į gyslas įtrėškė, nuo kurių irgi turėjau maliariją gauti.

Po tų ceremonijų nuvedė mus į ligoninę, kur visam skyriui vadovavo minėtas prof. Claus Schiling. Jo padėjėjai buvo kaliniai, kurie įvykdavo profesorius duotus nurodymus. Čia kas 3 valandas tikrindavo kūno temperatūrą. Po keleto ar keliolikos dienų vienu ar kitu būdu apkrėstieji pajunta šaltį (pradedą krėsti drugys), temperatūra pakyla iki 40 laipsnių C. Po 2-3 valandų temperatūra vėl nukrinta, bet po kurio laiko vėl pakyla. Toks maliarijos antkritis kartojasi periodiškai. Visus tuos ligos reiškinius stebi profesorius, kuris vėliau bando įvairius būdus tai ligai sustabdyti. Kiek kartų, priėjęs prie drugio krečiamo žmogaus, džiaugdamasis sakydavo: O, gerai, gerai! Pasisekė!”

Jei kuris bent mažiausia parodydavo spontaniškai kylančią baime ir pasibjaurėjimą tais dalykais, tokiam vokiečių “mokslininkas” duodavo pastabą: “negaliu suprasti – tie žmonės mažai supranta ir tevertina mokslą bei jo tyrimus”.

Iš pradžių tiems bandymams tik kriminalinius nusikal-

tėlius teėmė, bet vėliau pradėjo ir kunigus imti. Iš 200 užkrėstųjų kunigų mirė 21, o daug kas drugio ligos padarinius jaučia ir jaus per visą gyvenimą.

Daug daugiau turėjo ištėsti flegmonos tyrimams skirtieji. Nuo blogo ir vienodo maisto daug kas turėjo flegmoną. Nepaisydami to, besipraktikuojantys imdavo visai sveikus vyrus, ir jiems SS gydytojai įleisdavo kelis kubinius centimetrus flegmona sergančio pūlių. Tokiu būdu apkrėstuosius stebėdavo ir įvairiais būdais juos gydyti bandydavo. Daug žmonių turėjo dėl to ištverti sunkias ir skausmingas operacijas. Iš tiems bandymams paimtų kunigų mirė 11.

“Deutsche Akademie für Luftforschung München” norėjo irgi eile bandymų nustatyti žemos temperatūros veikimą lakūnų organizamui. Tam irgi panaudojo Dachau stovyklos kalinius. Čia dr. Wels ir dr. Rasher imdavo sveikus žmones ir juos nuogus laikydavo žemoje temperatūroje arba įmesdavo juos į visai šaltą vandenį, kur laikydavo ilgesnį laiką. Apalpusį bandydavo įvairiais būdais atgaivinti. Vienas iš tokių būdų buvo toks, kad tokį nuo šalčio kone apalpusį paguldėdavo į vonią, kur temperatūra siekdavo 50 laipsnių karščio. Dažnai jau nebepavykdavo tokį beatgaivinti. Tie bandymai buvo pravedami pagal generalfeldmaršalo Milcho įsakymą ir Himlerio sutikimą. (bus daugiau)

Mirusieji

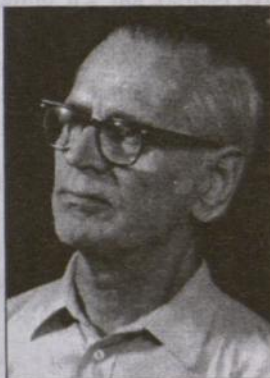
A.†A.

visuomenininkas STASYS DZIKAS

Eidamas 90-uosius metus 2002 m. rugpjūčio 26 d. mirė Stasys Dzikas. Paskutinius 11 metų gyveno South Pasadena, Floridoje.

Velionis gimė Lietuvoje, Kėdainiuose. Po karo su šeima pasitraukė į Vokietiją, o 1949-tais metais imigravo į Ameriką. Gyveno Elizabeth, NJ; Brooklyn/Woodhaven, NY; 1972 m. persikėlė į Floridą (Indianapolis) ir vėliau South Pasadena (St. Petersburg) Florida.

Stasys Dzikas ir žmona Teklė, abu karo metais mokytojavo Lietuvoje, vėliau Vokietijoje – Hanau stovykloje, ir tęsė mokytojų darbą 1949 m. atvykę į Ameriką. Hamburge, Vokietijoje, velionis baigė teisės fakultetą, o persikėlus per Atlantą, įsigijo technikos specialybę ir dirbo šioje srityje.

Stasys Dzikas buvo veiklus visuomenininkas: energingai dirbo Krikščionių demokratų gretose; daug metų priklausė VLIKui (Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui); aktyviai reikėsi Ateitininkų Sendraugių sąjungoje; darbavosi JAV Lietuvių Bendruomenėje; daug metų rašė spaudoje apie politinius ir visuomeninius reikalus: “Tėviškė Žiburiuose”, “Drauge” ir kituose lietuviškuose leidiniuose.

Prieš išeinant į pensiją, Stasys Dzikas dirbo Harris korporacijoje, New Yorke, New Jersey ir Melbourne, Floridoje. Nuliūdime liko žmona Zuzana (Paulionytė); pirmoji žmona Teklė (Bernotaitė) mirė 1984 m.; sūnus Alfonsas ir marti Dalia, gyv. West Hartford, CT; anūkas Saulius Dzikas su žmona Irena, gyv. Bristol, CT; anūkė Rima Gallagher su vyru pulk. Jonu Gallagher, gyv. Westlake, OH; proanūkės Anastazija, Sofija, Danielė ir Sara; podukra Nijolė Draugelienė su vyru Vaidieviu, gyv. Rochester, NY. Daug tolimesnių giminų liko Lietuvoje.

Velionis palaidotas rugpj. 30 d. iš Šv. Trejybės bažnyčios Cedar Hill kapinėse, Hartford, CT. Šv. Mišias aukojo kun. Albinas Girklys. Laidotuvėse dalyvavo susirinkę giminės ir pažįstami; giedojo muzikas Jurgis Petkaitis, Alfonsas Zdanys ir Vytautas Zdanys. Per Mišias savo prisiminimus papasakojo anūakai Saulius ir Rima ir podukra Nijolė Draugelienė. Anūakai jautriai prisiminė jų maloniai praleistas dienas pas senelį Stasį ir močiutę Teklę, kai jie lankydavosi švenčių ir vasaros atostogų metu.

Šeima nuoširdžiai dėkoja visiems, bet koku būdu pareikšusiems užuojautą, Stasiui Dzikui apleidus šį pasaulį.

A.S.D.

West Hartford, CT**Jurginų paroda**

Valstija, kurioje gyvenu, išsiskiria miškų gausuma ir kalvomis. Jau taip gamtos surėdyta, kad įvairiausia spalvų gama pasipuošia medžiai ir krūmai rudenį, pradžiugindami nevieną akį ir širdį. Bet ką gali žmogaus rankos, gamtos padedamos, įsitikinau apsilankiusi West Hartforde, Elizabeth parke. Ten atsidūręs, pasijunti, tarsi gėlių karalystėje, įvairiaspalvių gėlių gausa, jų pasirinkimas ir tam tikra tvarka susodinimas, džiugina visus. Čia gali pamatyti ir rožių plantaciją, ir daugiamečių krūmų rikiuotę. Nedideliuose tvenkiniuose turškiasi laukinės antys. Daug jaunavedžių pasirenka būtent šį parką savo šventei įamžinti ir tą šeštadienį matėsi kelios laimingos jaunavedžių poros. Bet mano dėmesį patraukė įprastos lietuviams rudeninės gėlės – jurginai. Parko paviljone, jau 44 metai iš eilės, rugpjūčio 24 d., šeštadienį, vyko suruošta CT Jurginų draugijos metinė paroda. Į ją iš visos valstijos suvažiuoja draugijos nariai su savo išaugintomis gėlėmis. Jau iš pat ryto į tam tikras vazas-stovelius įstatomi jurginai.

Jų gausa ir spalvų, dydžių įvairumas sukelia nuostabą. Patyrę gėlininkai pasakojo, kad šios gėlės suskirs-

Lietuviai laimėtojai (iš k.): J. Karosas, D. Crockett ir J. Jasonis

tomos net į 17 grupių, pagal kurias ir apsprendžiami nugalėtojai. Išvardinsiu tik kelias grupes.: vienišo jurgino, tiesaus kaktusinio, miniatiūrinio, kamuolinio, spalvingojo, naujovės, orchidėjos ir t.t. Turintys didžiausią patirtį gėlininkai turėjo rimtą užduotį, kaip išrinkti pačias geriausias išaugintas gėles. Apdovanojimai vyko apie 4 val. p. p. Smagu buvo išgirsti, kai draugijos pirmininkas, pranešdamas nugalėtojus, skelbė lietuviškas pavardes: Juozas Jasonis, Jonas Karo-

sas ir Dotti Crockett (ji lietuvių kilmės). Jurginų draugijos nariai pasiskelbė, kad lietuviai šiemet gavo daugiausia apdovanojimų. Jonas Karosas – New Haveno Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas, šias gėles augino tik pirmus metus. Kruopščiai auginamos gėlės buvo įvertintos, o jų savininkas gavo prizą ir piniginę premiją. Manau, kad ir daugiau lietuvių sodybų pasipuoš jurginų žiedais.

Sigita Šimkuvienė

Hartford, CT**Muzikos spalvų paletė**

Tą rudens dieną krintantys žemėn lapai ir įkylus lietus sukėlė liūdną nuotaiką, bet renginys, įvykęs spalio 13 dieną Šv. Trejybės bažnyčios salėje, Hartforde, CT, pradžiugino ir praturtino visų susirinkusiųjų sielas. Visą dieną šios apylinkės gyventojai turėjo gerą progą susipažinti su gausia dailininkės iš Lietuvos, Danguolės Jokubaitienės, tapybos koliažo technika ir akvarelės darbų paroda, pabendrauti su pačia dailininke.

Susirinkusieji, klausydami šių eilučių autorės skaitomos poeto Bernardo Brazdžionio poezijos, paminėjo Tautos Dainiaus išėjimą amžij-

Parodoje (iš k.): S. Šimkuvienė, D. Grajauskienė ir D. Jokubaitienė

nybėn. Skambėjo fortepijoniniai Chopeno, Beethoveno, Tschaikovskio, Rachmaninovo kūriniai, atliekami gerai Armenijoje žinomo, dabar gyvenančio New Havene, koncertmeisterio Grant Shahinyan.

Muzika, eilės, dailininkės nutapy-

tos fantastinės gėlės įliejo visus į meno pasaulį, sušildė, atgaivino susirinkusiųjų širdis. Už tai esame dėkingi Danutei Grajauskienei – Hartfordo LB apylinkės valdybos pirmininkei ir jos padėjėjams, surengusiems tokią meninę popietę. S. Š.

Ateitininkų poilsio savaitė

Kennebunkport, Maine, 2002 m.

Ateitininkų poilsio savaitės programos atlikėjai (iš k.): dr. Frances Covalessky, Vyngintas Virbickas, Giedrė Jakelaitis ir Angelė Kiaušaitė

Rugpjūčio 10 d. ateitininkai sendraugiai ir jų šeimų nariai susirinko Pranciškonų Svečių namuose, kurie vasaromis visada yra užpildyti. Šiltas oras, gaivinantis pajūris sutraukia senelius, vaikus ir anūkelius pabendrauti ir praleisti savaitę gražioje aplinkoje.

8 valandą ryto pranciškonų koplyčioje rinkdavosi būrelis ateitininkų išklausti lietuviškų Šv. Mišių su trumpu pamokslu, kurias kasryt aukojo prel. Albertas Kontautas. Atsigavę dvasiniai, visi skubėdavo prie pusryčių. Svečių name įvairiais patiekalais turtingi pusryčiai sutraukia prie stalų visus vasarotojus. Čia malonu pastebėti, kiek paaugo mažieji, kiek pasikeitė seneliai. Po pusryčių svečiai dieną praleisdavo pagal savo planą, o 8 val. vakare rinkdavosi į salę vakaro programai.

Šeštadienį, rugp. 10 d., dr. Frances Covalessky atliko solinį koncertą fortepijonui, o sekmadienį ji akompanavo solistei Angelei Kiaušaitėi bei solistams iš Lietuvos Giedrei Jakelaitis (altas) ir Vyngintui Virbickui (bosas). Soliniame dr. F. Covalessky koncerte skambėjo puikiai atliekami

Liszt, Chopin, Schubert ir M.K. Čiurlionio kūriniai.

Sekmadienio, rugp. 11 d., koncerte išgirdome įvairias Broadway melodijas, operų, liaudies dainų bei M.K. Čiurlionio kūrinių fragmentus. Sekmadienio muzikinė programa prasidėjo gilia dvasine pjese, žaismingai pereidama į "Porgy ir Bess". Publika šiltai priėmė šios ketveriukės pasirodymą, vis prašydama pakartoti atliktus kūrinius.

Pirmadienį, rugp. 12 d., buvo surengtas poeto Bernardo Brazdžionio minėjimas. Apie mūsų tautos dainių kalbėjo rašytojas Paulius Jurkus. Jis labai šiltai pristatė poetą, pabrėždamas, kad B. Brazdžionio eilėse telpa tiek daug meilės Lietuvai, kad jos kėlė tautos dvasią ir viltį. Todėl, kai Brazdžionis Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, sugrįžo į tėvynę, jis buvo iškilmingai priimtas ir sutiktas kaip tautos didvyris. P. Jurkus kalbėjo nuoširdžiai, sklandžiai, paliesdamas klausytojų širdis.

Antradienį, rugp. 13 d., Vladas Barius kalbėjo apie kardinolo Vincento Sladkevičiaus asmenybę dvejų metų mirties sukakties proga. Kal-

bėtojas pažino Sladkevičių iš kunigų seminarijos laikų. Vincentas augo neturtingoje šeimoje ir matė daug trūkumų ir vargo. Jis buvo silpnos sveikatos ir pradėjo vaikščioti būdamas tik 4 metų amžiaus. Žmonės mėgo Sladkevičius paprastumą, švelnumą, jo sugebėjimą išklausti kitus žmones bei patarti jiems. V. Barius paskaita buvo išsami ir kruopščiai paruošta.

Trečiadienį, rugp. 14 d. kalbėjo prelatas Albertas Kontautas tema "Tikėjimas Dievu ir Bažnyčios krizė". Jis palygino protestantų dvasininkiją su katalikų dvasininkija ir su pasauliečiais.

Ketvirtadienį, rugp. 15 d., kalbėjo kardiologas dr. Vidas Nemickas. Jis savo paskaitoje palietė širdies ligas, nupasakojo gydymo metodus ir kaip apsaugoti širdį nuo sutrikimų. Po paskaitos dr. V. Nemickas atsakinėjo į auditorijos pateiktus klausimus.

Penktadienį, rugp. 16 d., užbaigtuvių vakare, koncertavo Angelė Kiaušaitė, Jim Appleby (baritonas/tenoras) bei pianistė Barbara Wilson. Jie atliko Broadway dainas bei kitus kūrinius; A. Stankevičiaus "Vandens malūnėliai", A. Raudonikio "Iš paukščio skrydžio", Merry Widow Waltz. Tą vakarą publikos džiaugsmui pasirodė ir kitos talentingos muzikės, tai – pianistės Emilija ir Ona Rygelytės. Jos atliko solinius ir dueto kūrinius pianinu. Emilija skambino J. S. Bach - Prelude Nr.1, Ona grojo F. Chopin - Waltz in A-minor, o judviejų duete skambėjo S. Joplin - The Entertainer.

Programoje dalyvavo ir savo eiles skaitė poetas Rimgaudas Pranckevičius. Jis vėliau kanklėmis akompanavo Angelei Kiaušaitėi.

Vieno dalyvio žodžiais: "trumpai tariant, buvo trys puikūs koncertai vienos savaitės laikotarpyje. Tai turbūt viena gražiausių muzikos savaitė, kurią man teko patirti šiame vienuolyne". Po koncerto Svečių namuos vyko suruoštos vaišės.

Pirm. J. Rygelis pranešė, kad Ateitininkų Poilsio savaitė 2003 m. prasidės rugp. 9 d. Patariama dabar registruotis, norint gauti kambarį.

D. Juras ir J. Rygelis

Nauja katalikiška šeima

Almis Gerardas Udrys, Arūno ir Rūtos Udrų sūnus, Dainavos Aidų dainininkas, Kretingos stovyklos vadovas, š. m. birželio 29 d. vedė **Claudia Orsi** iš Bolognos rajono Italijoje. Vestuvės vyko San Michele Arcangelo R. K. Bažnyčioje Argelato kaimelyje. Puotavome Palazzo Bentivoglio Pepoli. Neoficialiai svečiai keliavo po Europą, puotavo prieš ir po vestuvių: "3 dienas ir 3 naktis" – lietuviškai. Sveikiname naują katalikišką šeimą, pasiskolindami vienos senos italės pastabą: "Que bella copia, mama mia!" ("Kokia graži pora, mama manoji"). Ad multos annos!

Giminės

Mielą giminaitį

Kun. STASĮ RAILĄ,

sulaukusį 95 metų jubiliejaus,

nuoširdžiai

sveikiname

ir linkime

nesulinkti nuo metų naštos ir

sveikam sulaukti

100 metų sukakties!

VIOLETA

ir

DONATAS

ŪZAI

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.

Dalia Radžiūnas,

43-04 Junction Blvd.,

Corona, Queens, NY 11368.

Tel.: (718) 779-5156

SHALINS

FUNERAL HOME, Inc.

84-02 Jamaica Ave.,

Woodhaven, NY 11421

Suteikia garbingas laidotuves

Koplyčios parūpinamos

visose miesto dalyse

Kreipkitės:

(718) 296 - 2244

*Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.*

*Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.*

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

Aukus siųsti:

351 Highland Blvd.

tel/fax: (718)277-0682

Brooklyn, NY 11207-1910

el.paštas:TAUTFD@aol.com

Atlantic Express corp.

800-774-SEND 1-888-205-8851

**Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ**

*Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų*

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK UP SCHEDULE FOR NOVEMBER AND DECEMBER

Nov. 9	Brooklyn, NY	12-1 pm
Nov. 10	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
Nov. 12	Putnam CT	1-3 pm
Nov. 19	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Nov. 21	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Nov. 23	Brooklyn, NY	12-1 pm
Dec. 3	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Dec. 5	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Dec. 7	Brooklyn, NY	12-1 pm
Dec. 8	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
Dec. 10	Putnam, CT	1-3 pm
Dec. 17	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Dec. 19	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Dec. 21	Brooklyn, NY	12-1 pm

**For more information please call
1-888-205-8851/1 or 1-888-615-2148**

Skaitytojai rašo apie "Darbininką"

...Ačiū už naująjį "Darbininką", kurios forma ir turiniu esu patenkinta. Linkiu Jums sėkmės ir geros sveikatos. Paramai – 40 dol.

Rūta Hoff (Kiaušaitė), Windsor Locks, CT

...I missed the old "Darbininkas", but the new one is greet too, ačiū labai. Paramai – 40 dol.

Stella Marcinauskis, Shelton, CT

...Džiaugiuosi, kad nors sumažinto formato, vėl pradėjo mus lankyti "Darbininkas". Linkiu visiems laikraščio leidėjams sėkmės ir ištvermės sunkiame spaudos darbe. Paramai – 50 dol.

Aldona Zagurskis, Boston, MA

...Sveikinu atgijusį "Darbininką" ir linkiu laimingo darbo. Už prenumeratą siunčiu 50 dol.

Adelė Rysavy, Jackson Hgts, NY

...Labai džiaugiamės, kad "Darbininkas" dar siekia mūsų namus ir praturtina mūsų gyvenimą jau virš trisdešimt metų. Linkime ilgiausių metų "Darbininkui" ir visiems, kurių pastangos prisideda prie jo išleidimo. Paramai – 100 dol. auka.

Danutė ir Frank Ventriglio, Adelphi, MD

...Džiaugiamės, kad nepasiduodat, nors ir sunkiose sąlygose, o mums "Darbininkas" kaip ir buvo, taip ir tebėra laukiamas svečias... Paramai – 50 dol.

Danutė ir Algirdas Šilbajoriai, Ormond Beach, FL

Atsiprašome skaitytojų, kad dėl vietos stokos negalėjome sutalpinti visų laiškų ir aukotojų pavardžių. Sekančiame numeryje skirsime daugiau vietos. Red.

*Šie metai jau eina į pabaigą.
NUOŠIRDŽIAI PRAŠOME
prisiųskite savo auką už 2002 metus.
Nežiūrint, kokio dydžio, svarbu, kad
parodytumėte, jog:
- remiate mūsų spaudą
- įvertinate mūsų pastangas ir
- norite "Darbininką" gauti 2003 metais.
"DARBININKO" Administracija*

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie aukoję 2002 metų "Darbininko" prenumeratą, bet neatsiuntę laiško:

Po 200 dol.: Marytė Šalinskienė, sav. Shalins Funeral Home, Woodhaven, NY; Joseph Levonas, Jackson Hgts, NY.

Po 100 dol.: Sofia Šližys, Lompoc, CA; Biruta Kwets, Englewood, NJ; kun. M. Kirkilas, St. Petersburg, FL.

Po 75 dol.: kun. Vytautas Volertas, Maspeth, NY; Andželė Petraitis, So. Richmond Hill, NY.

Po 50 dol.: Antanas Daukantas, Santa Monica, CA; Giedrė Stankūnienė, Cos Cob, CT; kun. Clement Kaskinskas, OP, W. Hartford, CT; Valerija Šileikis, Daytona Beach Shores, FL; Withold Beleckas, Sunny Hills, FL; Liudvika Kulikauskas, Treasure Is., FL; Audre ir Frank Ruzga, Point Pleasant, NJ; Mrs. E. Skeivys, Massapequa, NY; Magdalena Jankauskas, Ft. Salonga, NY; kun. Adomas Pupšys, Weekapaug, RI; Angela J. Miknius, NYC, NY; J. Indriūnas, Roselle, IL.

Po 40 dol.: Joseph Gelumauskas, Waterbury, CT; Ch. Lakacauskas, Sommerville, NJ; Anna M. Byla, Pittston, PA; Vcl. Kleiza, Lockport, IL.

Po 30 dol.: Joan Telson, Melbourne Beach, FL; Teresa Adomavičius, Boylston, MA; Alg. Zikas, Canton, MA; S. Varneckas, Clark, NJ; H. Laucius, Paterson, NJ; Mirga Viciulis, Elmhurst, NY; Eugenija Treimanis, St. Petersburg, FL.

Po 25 dol.: Danutė Tautvilas, Williston, Pk, NY; V. Grudzys, Euclid, OH; Danguolė ir Mykolas Banevičius, W. Hartford, CT; D. Ūzas, Maspeth, NY.

Po 20 dol.: Ramona Mackeliūnas, Worcester, MA; St. Eiva, Manchester, NH; Marlene Rief, užmoka prenumeratą sėselei Elenai Majikas, OP, Amytville, NY; Petras Kliorys, Euclid, OH; St. Draskinis, Roanoke, VA.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame.

Aukos Kretingos Pranciškonų "RŪPESTĖLIŲ" labdaros valgyklai:

Mrs. Alberta Clark, Sebastian, FL., per savo draugę Beatrice Lucka, Mattituck, NY, aukoję **100 dol.**

Teklė Bogušas, So. Boston, MA, aukoję **100 dol.**
Mamertas ir Gražina Ercius, Little Neck, NY, aukoję **70 dol.**

Kun. Adomas Pupšys, Weekapaug, RI, aukoję **50 dol.**

Birutė Karmazinas, Groton, CT, a.a. Edvardo ir Birutės Karmazinių šviesiam atminimui aukoję **50 dol.**

Mr. & Mrs. Fred Lucka, Mattituck, NY, aukoję **50 dol.**

New Yorke žinios

Padėkos diena – lapkričio 28 d. Žiūr. ta tema vedamąjį straipsnį 3 psl.

Kristaus Karaliaus šventė – sekmadienį, lapkričio 24 d.

Kun. Vytautas Gedvainis iš Telšių vyskupijos nuo vasaros pabaigos perėmė Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno Putname kapeliono pareigas.

Lietuvių Pranciškonų vienuolyne Brooklyne Vėlinių dieną prasidėjo mišių novena už mirusius, kurių vardai buvo prisiusti. Šiemet tų intencijų gerokai padidėjo.

Už a. a. muziko Mykolo Cibo vėlę, dvidešimt antrųjų mirties metinių sukakčiai paminėti, šv. Mišios buvo aukotos š. m. lapkričio 5 d. Lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne, NY, ir Lietuvoje – Utenoje š. m. lapkričio 8 d.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys yra klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 val. popiet iki 4:45 val. popiet. Išpažintį galima atlikti lietuvių arba anglų kalbomis.

Lietuviškos mišios yra aukojamos kiekvieną sekmadienį 11:30 val. ryto.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos sekantis susirinkimas įvyks lapkričio 24 d., tuojau po 11:30 lietuviškų mišių.

Sutvirtinimo sakramentą lapkričio 24 d. suteiks vysk. P. A. Baltakis, OFM.

Lietuvių Moterų Federacijos Greenwich, CT, skyriaus valdyba praneša, kad rengia Violetos Urmanavičiūtės koncertą 2003 kovo 30 d. New Yorke - Danny Kaye Playhouse, Hunter College. Prašo įsidėmėti šią datą.

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Lapkričio 9-10 d. – Kanados LB 50-ties metų sukaktis, Toronto, ONT.

Lapkričio 10-15 d. – JAV vyskupų konferencijos posėdžiai, Washington, DC.

Lapkričio 24 d. – Atsimainymo parapijoje Maspeth, NY, Sutvirtinimo sakramentas.

Gruodžio 7 d. – Stamford, CT, vysk. B. Loston 25-erių metų vyskupystės sukaktis.

Religijos dėstymas Maironio li-tuanistinėje mokykloje vėl įvestas. Mokytojas Salvijus Kungys kartą mėnesyje kiekvienai klasei praveda po vieną religijos pamoką.

BALFo New Yorke skyriaus valdyba (pirm. Vitas Katinas, Zigm. Dičpinigaitis, Antanas Pumputis) spalio pradžioje pradėjo aukų rinkimo vajų. Nariams ir buvusiems aukotojams buvo išsiuntinėti prašymo laiška. Auką prašoma siųsti: *United Lithuanian Relief Fund of America, PO Box 210081 Woodhaven, NY 11421.*

Kalėdų paplotėliai (Christmas Wafers) šiemet ir vėl gaunami *Darbininko* administracijoje. Viename pakelyje yra po 5 paplotėlius. Kaina su persiuntimu dar vis tik 5 dol. Prašome **skubiai užsisakyti**, iš anksto prisiunčiant užmokestį arba skambinant tel.: (718) 827-1351.

JUBILIEJUS

Šv. Jurgio parapija (Philadelphia, PA) š. m. spalio 27 d. iškilmingai paminėjo 100-to metų sėkmingos veiklos sukaktį. Dalyvavo kardinolas A. Bevilacqua, vysk. P. A. Baltakis, OFM, Colorado Springs koadjutorius vysk. M. Sheridan ir kt. Parapija tebeturi pradžios mokyklą. Parapijai vadovauja kun. Juozas Anderlonis, STD, kuris yra Lietuvos Vyčių vyriausias dvasios vadas.

Šis "Darbininko" Nr. 9 išsiunčiamas lapkričio 8 d. Sekantis - Nr. 10 numatytas išsiųsti gruodžio 9 d.

Lankosi pranciškonai iš Lietuvos ir praveda maldos dienas

Tėv. Gediminas Numgaudis, OFM ir klierikas **Tomas Žymantas, OFM**, spalio 9 d. atskrido į New Yorką ir laikinai apsistojo Pranciškonų vienuolyne Brooklyne, NY. Spalio 13 d. Tėv. Gediminas aukėjo mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne ir pasakė pamokslą. Spalio 20 jis aukėjo mišias ir pasakė pamokslą šv. Andriejaus bažnyčioje Philadelphiaje, PA. Rytų pakraštyje aplankė keletą parapijų ir pravedė taip vadinamas Atsinaujinimo Šventoje Dvasioje maldų dienas: spalio 22, 23, 26 ir 27 d. Bostono šv. Petro parapijoje vidudieniais kalbėjo po porą valandų kasdien. Spalio pabaigoje keletą dienų praleido pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, ME. Lapkričio 4-9 d. Atsinaujinimo Šventoje Dvasioje maldos dienos vyko šv. Kazimiero par. bažnyčioje Worcester, MA. Nuo lapkričio vidurio abu pranciškonai gyvens St. Petersburg, FL, kur vadovaus pranciškonų misijai.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje – SLA 67-asis seimas įvyksta š. m. lapkričio 8 d. Balzeko muziejuje, 6500 So. Pulaski st., Chicago, IL.

TAUTOS FONDO KNYGOS PRISTATYMAS

2002 m. pavasarį išleista Tautos Fondo knyga, kurioje aprašomas VLIKas, Tautos Fondo istorija, steigėjai ir aukotojai. Knygą sudarė ir redagavo Salomėja Narkeliūnaitė, o po jos mirties redagavimą užbaigė Kęstutis K. Miklas.

Tautos Fondo knygos pristatymas New Yorke visuomenei įvyks **š. m. gruodžio 8 d., sekmadienį**, Apreiškimo parapijos apatinėje salėje, 70 Havemeyer St., Brooklyn, NY tuojau po 10 val. lietuviškų mišių. Knygą pristatys **Paulius Jurkus**. Vysk. kavutė ir pasisvečiavimas. Visi kviečiami ir laukiami.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJĖ KOMISIJA.

MIRUSIEJI

Vaidotas J. Blazaitis, gyv. W. Deppford, NJ, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė š. m. rugsėjo 8 d., sulaukęs 42 metų amžiaus. Nuliūdime liko motina Modesta Blazaitienė, gyv. Lewsburg, PA, ir sesuo Raminta Hofo su šeima, gyv. Peekskill, NY. Palaidotas šalia savo tėvo Juozo Blazaičio Sunbury, PA, kapinėse.

Filomena Liuberskis-Liuberskienė, sulaukusi šimto metų, mirė š. m. rugsėjo 29 d. Parkway ligoninėje, Queens, NY. Velionė su šeima atvyko į Ameriką 1949 m. Apsigyveno So. Richmond Hill, NY. Jos vyras, muzikas Mykolas Liuberskis, buvo vargonininkas Angelų Karalienės parapijoje virš 20 metų. Jai užsidarius, vargonavo Apreiškimo parapijoje Brooklyne, NY. Mykolas Liuberskis mirė 1971 m. Velionė savo šimtąjį gimtadienį atšventė šią vasarą savo namuose, apsupta dukterų, žentų ir artimųjų. Nuliūdime liko dvi dukros: Andželė su vyru Petru Petraičiu ir Donata su vyru Alfonsu Samušiu. Liko anūkė Aldona ir trys proanūkiai.

Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo spalio 1 d. spalio 2 d., po šv. Mišių Atsimainymo par. bažnyčioje Maspeth, palaidota Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro Mykolo.

Amžiną Atilsį Filomenai Liuberskienei.

Grazina Šimukonienė, gyv. Richmond Hill, NY, o paskutiniuosius porą mėnesių gyv. pas sūnų Alį Tuscon, AZ, mirė š. m. spalio mėn. 9 d. Palaikai bus pervežti ir palaidoti New Yorke, St. Charles kapinėse, šalia anksčiau mirusio vyro Algirdo ir sūnaus Gedimino.

Ona Danisevičiūtė, gimusi Lietuvoje, gyvenusi Woodhaven, NY, mirė š. m. spalio 14 d. Šv. Jono ligoninėje, sulaukusi 81 metų amžiaus. Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje Woodhavene, NY. Atsisveikinimas buvo spalio 17 d., o spalio 18 d., po šv. Mišių Atsimainymo par. bažnyčioje, Maspeth, NY, palaidota Cypress Hills kapinėse, šalia savo anksčiau mirusių brolio ir motinos. Nuliūdime liko pusseserė Žilinskienė su šeima ir kiti giminės Lietuvoje. Laidotuvėmis rūpinosi Antanas Vasiliauskas-Valys.

Liucija Šatinskienė, gyv. Syoset, NY, sulaukusi 71 metų amžiaus, mirė spalio 18 d. Palaidota spalio 21 d. Huntington kapinėse. Nuliūdime liko vyras Henry, sūnus Henry ir duktė Laura. Amžiną Atilsį Liucijai Šatinskienei.

Algirdas J. Rimas, žinomas lietuvių organizacijų veikėjas, mirė Washingtone, DC, š. m. spalio 19 d., sulaukęs 61 metų amžiaus. Mirė savo namuose, slaugomas žmonos Ramunės ir sūnų. Daugelį metų dirbo JAV diplomatinėje tarnyboje. Išėjęs į pensiją, išitraukė į aktyvią veiklą Lietuvos labui. Prieš pat mirtį buvo apdovanotas DLK Gedimino

Lietuvių liaudies instrumentinis ansamblis KANKLĖS

Koncertuoja
Atsimainymo par. bažnyčioje,
64-25 Perry Ave.,
Maspeth, NY,
lapkričio 16 d., 7 v. v.
Programoje:
Lietuvių liaudies ir
lietuvių kompozitorių
instrumentinė muzika ir dainos.

Po koncerto visi kviečiami į
apatinę salę pabendrauti su
atlikėjais, pasivaišinti ir
pasilinksinti.
Auka – 15 dol., vaikams –
nemokamai.

LB Brooklyn-Queens
apylinkė

Riterio kryžiumi, kurį jam įteikė Lietuvos ambasadorius V. Ušackas, š. m. spalio 18 d. Nuliūdime liko žmona Ramunė, sūnūs Algis ir Andrius, motina Bronė Rimienė, gyv. Slaugos namuose Putnam, CT, ir kiti artimieji. Mišios buvo aukotos Epiphany bažnyčioje Washington, DC, spalio 27 d. Velionio kūnas sudegintas ir pelenai bus pervežti į Lietuvą ir ten palaidoti. Vietoj gėlių šeima prašo aukoti Lietuvos švietimui.

Sulaukusiai 100-to metų

A.†A.

FILOMENAI LIUBERSKIENEI

užbaigus šios žemės kelionę, reiškiamo gilią užuojautą
jos dukroms ANDŽELEI ir DONATAI, žentams PETRUI
PETRAIČIUI ir ALFONSUI SAMUŠIUI, anūkei ALDONAI su
šeima ir visiems artimiesiems.

*Nina ir Vytautas Stašaičiai
Vitas, Linas, Gintas*

Knygos - geriausia dovana

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2002-uosius metus. Knygos yra išspraudamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas.

B. Piesarskas, B. Svecvičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:

Darbininkas-Administr.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207

arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonų,
patarimų ir pasiūlymų
naujamam “Darbininkui”:

tel.: 718-827-1351

fax: 718-827-2046

e-mail:

darbininkas@hotmail.com

Nr.
KUN. DR.

KNYGA

Šiais metais pasirodė nauja kun. Dr. Antano Paškaus knyga:

“Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save”.

Tarp kitų dalykų knygoje analizuojama asmens savivertė, jos iškraipos bei psichologiniai jų ištaišymo būdai. Knyga turi 294 psl. Kaina 8 dol., įskaitant persiuntimą.

Knyga gaunama: “Darbininko” administracijoje:

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1351.

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės *Vila Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277.*

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.

U. S. Postage

PAID

BROOKLYN, N.Y.

Permit NO 5417